

Arrest

nr. 290 879 van 23 juni 2023
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat K. STOROJENKO
Franklin Rooseveltlaan 348/3
9000 GENT

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIE KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Russische nationaliteit te zijn, op 19 januari 2023 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 2 januari 2023 tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater).

Gezien titel I bis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 19 april 2023, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 16 mei 2023.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. MAES.

Gehoord de opmerkingen van verzoeker en advocaat K. STOROJENKO en van advocaat T. SCHREURS, die verschijnt voor verweerder.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Op 5 december 2022 diende verzoeker een verzoek om internationale bescherming in bij de Belgische overheden.

Op 9 december 2022 werd hij gehoord in het kader van de Verordening (EU) Nr. 604/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 tot vaststelling van de criteria en instrumenten om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming dat door een onderdaan van een derde land of een staatloze bij een van de lidstaten wordt ingediend (herschikking) (hierna: de Dublin III-verordening).

Raadpleging van de 'Eurodac'-database leerde dat de vingerafdrukken van verzoeker reeds werden geregistreerd in Polen in het kader van een internationaal beschermingsverzoek. Op 12 december 2022 richtte de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie aan Polen een terugnameverzoek.

Op 15 december 2022 gaf Polen zijn akkoord met de terugname van verzoeker op grond van artikel 18 (1)c van de Dublin III-verordening.

Op 2 januari 2023 nam de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie (hierna: de gemachtigde) een beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater).

Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

"In uitvoering van artikel 51/5, § 4, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer / mevrouw, die verklaart te heten:

naam: A.

voornaam: R.

geboortedatum: [...]1999

geboorteplaats: N.

nationaliteit: Russische Federatie

die een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, het verblijf in het Rijk geweigerd.

REDEN VAN DE BESLISSING :

België is niet verantwoordelijk voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming dat aan Polen (2) toekomt, met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en van artikel 18(1)c van de Verordening van het Europees Parlement en de Raad (EU) nr. 604/2013 van 26 juni 2013.

De heer A. R., verder de betrokkene genoemd, met de Russische nationaliteit bood zich op 05.12.2022 aan bij onze diensten met de bedoeling een verzoek om internationale bescherming in te dienen. Hij diende formeel zijn verzoek in op 05.12.2022. Hij legde hierbij zijn paspoort voor met nummer 724592805 afgeleverd op 22.05.2013 door de Russische Federatie en geldig tot 22.05.2023.

Onderzoek van zijn vingerafdrukken leidde tot een treffer in het kader van Eurodac, vastgesteld ten gevolge van de vergelijking van de vingerafdrukken van de verzoeker met de krachtens artikel 9 van de Verordening 603/2013 verzamelde vingerafdrukken. Deze treffer toont aan dat de betrokkene eerder een verzoek indiende in Polen op 25.11.2022.

De betrokkene werd in het kader van zijn verzoek gehoord op 09.12.2022. Hij verklaarde ongehuwd te zijn en geen kinderen te hebben. Hij verklaarde geen familie in België te hebben. Hij stelde een tante te hebben in Duitsland verblijft. Het gaat om een meerderjarig familielid waarmee hij geen band van afhankelijkheid aanhaalt.

Hij verklaarde geen andere familie in België of Europa te hebben. Op basis van het voorgaande is een behandeling van het verzoek om internationale bescherming van betrokkene in België op basis van art. 6, art. 8, art. 9, art. 10, art. 11 of art. 16 van de Dublin-III-Verordening derhalve niet aan de orde.

Betrokkene verklaarde dat hij Rusland op 18.11.2022 verliet en per trein naar Wit-Rusland reisde waar hij tot 25.11.2022 verbleef. Hij stelde dat hij vervolgens per auto naar Polen reisde en daar een verzoek tot internationale bescherming indiende, hij verklaarde dat er nog geen beslissing werd genomen over het verzoek.

Hij stelde dat hij tot 04.12.2022 in een appartement in een onbekende stad in Polen verbleef. Betrokkene verklaarde dat hij vervolgens per auto verder reisde door Duitsland en Nederland om tot slot in België aan te komen op 04.12.2022, op 05.12.2022 diende hij een verzoek tot internationale bescherming in.

Tijdens het persoonlijk onderhoud werd de betrokkene gevraagd naar de specifieke reden(en) waarom hij een verzoek om internationale bescherming indiende in België. Verder werd er ook gevraagd of de betrokkene omwille van omstandigheden van opvang en/of behandeling bezwaar heeft tegen een overdracht aan de verantwoordelijke lidstaat in het kader van Verordening 604/2013. Betrokkene antwoordde dat hij een verzoek in België indiende omdat hij het werd aangeraden door anderen omdat België mensen zoals hem niet terugstuurt naar zijn thuisland. Betrokkene uitte verzet tegen een overdracht aan Polen omdat de Poolse autoriteiten mensen repatriëren naar Rusland, dat hij problemen heeft met de Tsjetsjeense overheid Khadyrovsty en dat er in Polen veel Khadyrovsty aanwezig is en hij zich hierdoor niet veilig voelt.

Op 12.12.2022 verstuurden wij een terugnameverzoek naar de Poolse instanties. Zij stemden op 15.12.2022 in met ons verzoek conform artikel 18(1)c van Verordening 604/2013.

Verordening 604/2013 is een onderdeel van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel, dat is uitgedacht in een context waarin kan worden aangenomen dat alle staten, die aan dit stelsel deelnemen, de grondrechten eerbiedigen waaronder de rechten die de Conventie van Genève van 1951 of het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) als grondslag hebben en dat er in dat opzicht wederzijds vertrouwen tussen de lidstaten kan bestaan. Er moet dan ook worden aangenomen dat de lidstaten het beginsel van non-refoulement en de verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM nakomen. Het is in deze context dat in Verordening 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek tot internationale bescherming. Dit betekent dat een verzoeker niet vrij een lidstaat kan kiezen en de persoonlijke appreciatie van een lidstaat of de enkele wens in een bepaalde lidstaat te kunnen blijven op zich geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule van Verordening 604/2013.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna HvJ-EU) oordeelde in zijn uitspraak van 21.12.2011 in de gevoegde zaken C-411/10 en C-493/10 dat niet kan worden uitgesloten dat de werking van het asielstelsel in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden ondervindt waardoor het risico bestaat dat verzoekers, na overdracht aan die lidstaat, in een situatie belanden die strijdig is met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM) of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie (EU-Handvest). Volgens het Hof volgt daaruit niet dat elke schending van een grondrecht door de verantwoordelijke lidstaat gevolgen heeft voor de verplichtingen van de andere lidstaten betreffende het naleven en toepassen van Verordening 343/2003. Het Hof oordeelde wel dat de andere lidstaten geen verzoekers mogen overdragen aan de verantwoordelijke lidstaat onder de bepalingen van Verordening 343/2003 indien zij op de hoogte kunnen zijn van het feit dat fundamentele tekortkomingen met betrekking tot procedures inzake asiel en internationale bescherming en de onthaal- en opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat aannemelijk maken dat de verzoeker door overdracht aan die lidstaat een risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling. Elke lidstaat is dan ook gehouden te onderzoeken of een overdracht aan een andere lidstaat zou kunnen leiden tot een reëel risico op blootstelling aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest. Hieromtrent wijzen we er op dat het aan de betrokkene toekomt om op grond van concrete feiten en omstandigheden aannemelijk te maken dat hij door een overdracht aan Polen een reëel risico loopt op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden kunnen zijn van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna EHRM) oordeelde dat een verwijdering door een lidstaat aan een andere lidstaat een probleem betreffende artikel 3 van het EVRM kan inhouden indien er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de verzoeker in de ontvangende lidstaat een reëel risico loopt te worden blootgesteld aan omstandigheden die in strijd zijn met artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM).

Het EHRM stelde dat de te verwachten gevolgen van een verwijdering dienen te worden onderzocht rekening houdende met de algemene situatie in die lidstaat en met de omstandigheden die eigen zijn aan de situatie van de over te dragen persoon. Hieromtrent wensen we op te merken dat het EHRM tevens oordeelde dat de omstandigheden in het kader van de Dublin-Verordening de ontvangende lidstaat een zeker niveau van hardheid moeten kennen om binnen het toepassingsgebied van artikel 3 van het EVRM te vallen (Mohammed v. Oostenrijk, nr. 2283/12, 6 juni 2013).

Betrokkene antwoordde dat hij een verzoek in België indiende omdat hij het werd aangeraden door anderen omdat België mensen zoals hem niet terugstuurt naar zijn thuisland. Betrokkene uitte verzet

tegen een overdracht aan Polen omdat de Poolse autoriteiten mensen repatriëren naar Rusland, dat hij problemen heeft met de Tsjetsjeense overheid Khadyrovsty en dat er in Polen veel Khadyrovsty aanwezig is en hij zich hierdoor niet veilig voelt. We merken ten eerste op dat in Verordening 604/2013 de criteria en de mechanismen werden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek tot internationale bescherming. We benadrukken dat het niet aan de betrokkene is om zelf te bepalen in welke lidstaat zijn verzoek dient te worden behandeld. Het dient te worden opgemerkt dat het volgen van betrokkene in diens keuze van het land waar hij een verzoek om internationale bescherming wil indienen waarbij een verzoek in een andere lidstaat lopende is, zou neerkomen op het ontkennen van het objectief dat Europa voor ogen heeft in haar Dublin-III Verordening waarbij de criteria en de mechanismen worden vastgelegd om te bepalen welke lidstaat verantwoordelijk is voor de behandeling van een verzoek om internationale bescherming en om een vrije keuze van de verzoeker om internationale bescherming uit te sluiten. De loutere persoonlijke appreciatie van een lidstaat door de betrokkene kan dan ook geen grond zijn voor de toepassing van de soevereiniteitsclausule.

Betreffende de vermeende problemen van de betrokkene, benadrukken we dat de betrokkene zich in geval van problemen inzake zijn persoonlijke veiligheid kan wenden tot de bevoegde Poolse instanties. De betrokkene meent geen bescherming te hebben gekregen van de Poolse instanties, maar laat na hier concrete voorbeelden van te geven. Betrokkene duidde of staaft de omstandigheden van het incident niet verder en bracht verder ook geen enkel bewijs desbetreffend. Bijgevolg blijft deze verklaring slechts een blote bewering. Op grond van de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier kan ons inziens niet worden besloten dat de Poolse instanties de betrokkene in geval van problemen inzake zijn persoonlijke veiligheid niet de nodige bijstand en bescherming zouden bieden.

We merken op dat Polen, net als België, partij is bij de Conventie van Genève van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM). Er kan derhalve van worden uitgegaan dat de Poolse instanties het beginsel van non-refoulement alsmede aan de andere verdragsverplichtingen voortkomende uit de Conventie van Genève en het EVRM naleven. Polen onderwerpt beschermingsverzoeken aan een individueel onderzoek en kent de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toe aan personen, die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is derhalve geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Poolse autoriteiten de minimumnormen inzake de asielprocedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, niet zouden respecteren.

De Poolse instanties stemden op 15.12.2022 in met ons verzoek voor de terugname van de betrokkene met toepassing van artikel 18(1)c van Verordening 604/2013 : "De verantwoordelijke lidstaat is verplicht (...) c) een onderdaan van een derde land of een staatloze die zijn verzoek tijdens de behandeling heeft ingetrokken en die in een andere lidstaat een verzoek heeft ingediend of die zich zonder verblijfstitel ophoudt in een andere lidstaat, volgens de in de artikelen 23, 24, 25 en 29 bepaalde voorwaarden terug te nemen".

Hieromtrent verwijzen we ook naar artikel 18(2) : "Voor de in lid 1, onder c) bedoelde gevallen, indien de verantwoordelijke lidstaat de behandeling van een verzoek had gestaakt omdat de verzoeker het verzoek had ingetrokken voordat in eerste aanleg een beslissing ten gronde was genomen, zorgt die lidstaat ervoor dat de verzoeker gerechtigd is te verzoeken dat de behandeling van zijn verzoek wordt afgerond, of een nieuw verzoek om internationale bescherming in te dienen dat niet wordt behandeld als een volgend verzoek als bedoeld in Richtlijn 2013/32/EU. In dergelijke gevallen zorgen de lidstaten ervoor dat de behandeling van het verzoek wordt afgerond".

Het akkoord conform artikel 18(1)c betekent dat het in Polen ingediende verzoek als ingetrokken werd geregistreerd.

Conform artikel 18(2) zullen de Poolse instanties na overdracht van de betrokkene het onderzoek van zijn verzoek kunnen hervatten. De Poolse instanties zullen dit verzoek tot internationale bescherming onderzoeken en afronden en de betrokkene niet verwijderden naar zijn land van herkomst of land van gewoonlijk verblijf zonder een volledig en gedegen onderzoek van dit verzoek om internationale bescherming. De betrokkene zal gemachtigd zijn te verblijven in Polen in zijn hoedanigheid van verzoeker van internationale bescherming en de door de wet voorziene bijstand en opvang verkrijgen.

Op basis van de verklaringen van de betrokkene en de elementen van het dossier zijn er volgens ons geen redenen om aan te nemen dat het door de betrokkene in Polen ingediende verzoek niet op een objectieve en gedegen wijze aan de bovenvermelde standaarden zal worden getoetst.

Indien zou worden aangevoerd dat een overdracht van de betrokkene aan Polen "indirect refoulement" impliceert merken we op dat Polen partij is bij het Verdrag van Genève betreffende de status van vluchtelingen van 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol van New York van 1967 en bij het EVRM en dat er derhalve kan van worden uitgegaan dat de Poolse instanties zich houden aan hun internationale verplichtingen. Het komt aan de betrokkene toe aannemelijk te maken dat in Polen sprake is van aan het systeem gerelateerde tekortkomingen wat de procedure tot het bekomen van internationale bescherming en de opvangvoorzieningen betreft zodoende dat niet langer uitgegaan mag worden van het interstatelijk vertrouwensbeginsel.

We erkennen dat zowel het EHRM als het Hof van Justitie intussen stelden dat het interstatelijk vertrouwensbeginsel weerlegbaar is, maar enkel in een situatie dat de lidstaten op de hoogte kunnen zijn van het feit dat aan het systeem verbonden tekortkomingen inzake de procedure of de opvangvoorzieningen voor verzoekers in de verantwoordelijke lidstaat aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker van internationale bescherming een reëel risico loopt op een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest of artikel 3 van het EVRM in geval van overdracht aan de betrokken lidstaat.

We wensen hieromtrent tevens te verwijzen naar de uitspraak van het EHRM van 02.12.2008 in de zaak K.R.S. tegen het Verenigd Koninkrijk (nr. 32733/08) waarin wordt gesteld dat in het geval van een risico op een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling of op "refoulement" de betrokken verzoeker dit kan aanklagen bij de desbetreffende autoriteiten en zo nodig daarna bij het EHRM in het kader van regel 39 (voorlopige maatregelen) van de regels van het Hof. We weten dat het EHRM dit standpunt later en meer bepaald in geval van Griekenland wijzigde, maar we zijn van oordeel dat deze algemene regel in dit geval van een overdracht aan Polen staande blijft. In deze optiek zijn we de mening toegedaan dat de betrokkene klachten betreffende de procedure tot het bekomen van internationale bescherming dient te richten tot de daartoe bevoegde Poolse instanties en zo nodig bij het EHRM wat betekent dat hier in beginsel geen taak is weggelegd voor de Belgische instanties.

Middels het akkoord van 15.12.2022 hebben de Poolse instanties te kennen gegeven dat ze verantwoordelijk zijn voor de behandeling van het verzoek van de betrokkene wat betekent dat in dit geval geen sprake is van (indirect) refoulement bij overdracht aan Polen. De betrokkene zal na overdracht in Polen zijn verzoek kunnen hervatten.

Polen onderwerpt verzoeken om internationale bescherming aan een individueel onderzoek en kent de vluchtelingenstatus of de subsidiaire bescherming toe aan personen, die voldoen aan de in de regelgeving voorziene voorwaarden. Er is derhalve geen enkele aanleiding om aan te nemen dat de Poolse autoriteiten de minimumnormen inzake de asielprocedure en inzake de erkenning als vluchteling of als persoon die internationale bescherming behoeft, zoals die zijn vastgelegd in de Europese richtlijnen 2011/95/EU en 2013/32/EU, niet zouden respecteren.

Een recente bron betreffende de procedure tot het bekomen van bescherming en opvangfaciliteiten in Polen is het recent geactualiseerde rapport van het onder meer mode door de "European Council on Refugees and Exiles"(ECRE) gecoördineerde project "Asylum Information Database" (Karolina Rusilowicz; Maja Lysien; Ewa Ostaszewska-Zuk, <http://www.asylumineurope.org/reports/country/poland> , laatste update op 26.05.2022, verder AIDA-rapport genoemd, een kopie van dit rapport wordt toegevoegd aan het administratief dossier van de betrokkene. Het rapport stelt dat er geen aanwijzingen zijn dat personen, die onder de bepalingen van Verordening 604/2013 aan Polen worden overgedragen, problemen ondervinden om toegang of opnieuw toegang te verkrijgen tot de procedure tot het bekomen van internationale bescherming (AIDA p. 37, "There is no information on obstacles in accessing the asylum procedure by the Dublin returnees") en onder dezelfde voorwaarden toegang hebben tot de opvangstructuren als personen in de reguliere procedure, de versnelde procedure of de ontvankelijkheidsprocedure (AIDA p. 55).

Het AIDA-rapport vermeldt dat verzoekers recht hebben op materiële opvangcondities vanaf het moment ze zich aanmelden bij een van de initiële opvangcentra (AIDA p. 54). Het rapport stelt dat verzoekers de keuze hebben tussen verblijven in een opvangcentrum of een grotere financiële tegemoetkoming krijgen en verblijven op de privémarkt. Er waren in 2021 geen meldingen van overbevolking in de Poolse

opvangstructuren. (AIDA p. 54) Er zijn volgens het rapport wel enkele praktische obstakels die de toegang tot de materiële opvangvoorzieningen kunnen belemmeren. De verzoeker dient zichzelf naar het betreffende opvangcentrum te begeven en dient er zich binnen de twee dagen aan te melden anders wordt hun verzoek afgesloten. (AIDA p. 57). De financiële steun die verzoekers krijgen zowel in de opvangcentra als voor privé-accommodatie is vaak niet voldoende om hun eigenlijke kosten te dekken. Deze tegemoetkoming kan wel verhoogd worden door bv. in een opvangcentrum te helpen met verschillende taken. (AIDA p. 60).

Het feit dat kritische opmerkingen kunnen worden gemaakt betreffende bepaalde aspecten van opvang en behandeling van verzoekers om internationale bescherming in Polen is volgens ons onvoldoende om tot het besluit te komen dat ten aanzien van Polen in het geheel niet kan worden uitgegaan van het interstatelijk vertrouwensbeginsel en dat personen die in het kader van Verordening 604/2013 aan Polen worden overgedragen per definitie in een situatie belanden die kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

Betrokkene verklaarde een pathologie te hebben. De Poolse wetgeving waarborgt toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers voor internationale bescherming onder dezelfde omstandigheden als Poolse staatsburgers (AIDA p. 76). De auteurs maken melding van factoren die een vlotte en adequate toegang tot gezondheidszorg kunnen belemmeren zoals de afgelegen locatie van de Poolse opvangcentra en de taalbarrière. Petra Medica, het privébedrijf dat de medische verzorging van verzoekers organiseert is verplicht te zorgen voor tolken en vertalers wanneer dit nodig is. (AIDA p. 77-78). Bovenstaande leidt geenszins tot de conclusie dat de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers voor internationale bescherming dermate structurele tekortkomingen vertoont dat een overdracht aan Polen een risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest tot gevolg dreigt te hebben.

Tot op heden bracht betrokkene geen attesten of andere elementen aan die aanleiding geven te besluiten dat redenen betreffende zijn gezondheid een overdracht aan Polen zouden verhinderen of dat redenen van gezondheid een reëel risico impliceren op blootstelling aan omstandigheden die een schending zouden vormen van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het EU-Handvest.

We benadrukken dat Verordening 604/2013 voorzorgsmaatregelen voorziet. In geval van een medische problematiek of speciale noden wordt die informatie neergelegd in een gezondheidsverklaring en voor de overdracht gedeeld met de verantwoordelijke lidstaat op de wijze omschreven in artikel 32 van Verordening 604/2013. We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat in het geval van de betrokkene de in Verordening 604/2013 bedoelde voorzorgsmaatregelen niet zouden volstaan.

We merken in deze verder op dat de Poolse autoriteiten minstens 7 dagen vooraf in kennis zullen worden gesteld van de overdracht van de betrokkene of minstens 10 werkdagen vooraf in geval van speciale noden.

We zijn van oordeel dat niet aannemelijk werd gemaakt dat de medische voorzieningen in Polen niet van een vergelijkbaar niveau als in België mogen worden geacht en dat de betrokkene in zijn hoedanigheid van verzoeker van internationale bescherming in Polen niet de nodige zorgen zal kunnen krijgen.

Gelet op het voorgaande wordt tevens besloten dat er geen grond is voor de behandeling van het verzoek voor internationale bescherming door de Belgische instanties met toepassing van artikel 17(1) van Verordening 604/2013. Hieruit volgt dat België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek tot internationale bescherming, die aan de Poolse autoriteiten toekomt met toepassing van artikel 51/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en artikel 18(1)c van Verordening 604/2013.

De betrokkene is niet in bezit van de in artikel 2 van de wet van 15.12.1980 bedoelde binnenkomstdocumenten.

De huidige gezondheidsomstandigheden naar aanleiding van het COVID-19 virus onttrekken betrokkene niet aan zijn verplichtingen gebonden aan deze beslissing. Niettemin wordt er rekening gehouden met deze omstandigheden en worden alle noodzakelijke maatregelen gevolgd.

Bijgevolg moet de betrokkene het grondgebied van België verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven binnen de 10 (tien) dagen en dient hij (zij) zich aan te bieden bij de bevoegde Poolse instanties."

Op 19 januari 2023 en op 20 januari 2023 verrichtte de politie controles op het door verzoeker gecommuniceerde adres en verzoeker kon niet worden aangetroffen. Volgens het politieverlag in het administratief dossier kenden de mensen die op het adres de deur openden verzoeker niet, noch bij naam noch qua uitzicht.

Op 25 januari 2023 nam de staatssecretaris van Asiel en Migratie de beslissing tot verlenging van de overdrachtstermijn van de Dublintransfer. Tegen deze beslissing diende verzoeker een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad). Bij arrest nr. 290 878 van 23 juni 2023 verwierp de Raad dit beroep.

2. Onderzoek van het beroep

In zijn enig middel voert verzoeker de schending aan van artikel 62, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna: de wet van 29 juli 1991), van de artikelen 3 en 27 van de Dublin III-verordening, van de artikelen 3 en 13 van het EVRM, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel.

Hij licht het middel toe als volgt:

"6.1.

De Dienst Vreemdelingenzaken stelt dat Polen de verantwoordelijke lidstaat is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming van de verzoeker.

De verzoeker kan zich hier niet mee akkoord verklaren.

Indien de verzoeker terug naar Polen zou keren om een verzoek om internationale bescherming in te dienen dreigt hij bloot gesteld te worden aan onmenselijke en vernederende behandelingen omwille van de systeemfouten in het Pools asielstelsel.

6.2. Structurele gebreken Pools asielstelsel

Het artikel 3 van de Verordening (EU) 604/2013 bepaalt hieromtrent het volgende:

"Indien het niet mogelijk is een verzoeker over te dragen aan de lidstaat die in de eerste plaats als verantwoordelijke lidstaat is aangewezen, omdat ernstig moet worden gevreesd dat de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers in die lidstaat systeemfouten bevatten die resulteren in onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, blijft de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast de criteria van hoofdstuk III onderzoeken teneinde vast te stellen of een andere lidstaat als verantwoordelijke lidstaat kan worden aangewezen. Indien de overdracht uit hoofde van dit lid niet kan geschieden aan een op grond van de criteria van hoofdstuk III aangewezen lidstaat of aan de eerste lidstaat waar het verzoek werd ingediend, wordt de lidstaat die met het bepalen van de verantwoordelijke lidstaat is belast, de verantwoordelijke lidstaat."

Uit de objectieve bronnen blijkt dat de opvang en behandeling van asielzoekers in Polen tot op heden ondermaats is, waardoor een schending van artikel 3 E.V.R.M. en artikel 4 van het EU-Handvest niet uitgesloten kan worden.

De Dienst Vreemdelingenzaken baseert zich op het AIDA Country Report Poland 2021 update 26.05.2022 dat deel uitmaakt van het administratief dossier en ook beschikbaar is via (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2022/05/AIDA-PL_2021update.pdf).

De verwerende partij betreft geen andere objectieve informatie bij haar analyse. De bestreden beslissing getuigt bovendien van een selectieve lezing van het rapport.

6.2.1. De detentie van asielzoekers voor en na Dublin-overdracht en toegang tot de asielpprocedure

Verzoeker wenst erop te wijzen dat uit diverse internationale rapporten blijkt dat overgedragen verzoekers om internationale bescherming in het kader van de Verordening 604/2013 systematisch in detentie worden geplaatst.

De verzoeker verwijst vooreerst naar HNLAC Information Note - July 2016 Situation of Dublin Returnees in Poland:

"If the asylum seeker is returned under Dublin III Regulation to Poland, it is very probable that they will be placed in detention due to the fact that they left Poland contrary to the binding laws. Furthermore, absconding may have an indirect adverse effect on the asylum procedure as it may be considered as an indication that the applicant is seeking to improve his economic situation rather than genuinely in need of protection from persecution."

(zie HNLAC Information Note - July 2016 Situation of Dublin returnees to Poland, <https://www.pomocprawna.org/lib/i5r5fu/6Situation-of-Dublin-Returnees-in-Poland-page-001-jl2066bk.pdf>)

De kans is bijgevolg zeer groot dat de verzoeker in detentie zal worden geplaatst omwille van het feit dat hij terugkeert naar Polen op grond van de Dublin III – verordening.

De verzoeker verwijst verder naar het rapport Border Management and migration controls in Poland dd. Augustus 2019 van het Centre of Migration Research aan de Universiteit van Warschau waaruit blijkt dat Polen Dublin terugkeerders systematisch blijft opsluiten omwille van het feit dat zij de kans hadden om een verzoek om internationale bescherming in te dienen in Polen maar dit niet hadden gedaan:

"The Dublin transfer may be followed by placing non-nationals in detention centres. This may happen when asylum seekers asked for asylum in other countries; despite having the possibility to apply for protection in Poland, where they came first."

(Border Management and migration controls in Poland dd. Augustus 2019 van het Centre of Migration Research, University of Warsaw (<http://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1348294/FULLTEXT01.pdf>))

Hetzelfde rapport stelt dat dit ook geldt voor personen die een van de Polen een Schengenvisum kortverblijf verkregen.

Het rapport stelt verder dat indien alle inkomende transfers naar Polen succesvol zouden worden uitgevoerd, dat Polen, omwille van de systematische detentie van asielzoekers, een enorm capaciteitsprobleem zou kennen in de gesloten centra alsook aan de grenzen:

"If all the requests from other countries ended with transfers, and Polish authorities would be consequent in applying detention, there could be a problem with places in the existing detention and reception centres. More often, the transferred asylum seekers placed in detention or reception centres requires personnel for both receiving them at the border, and transferring them (if they do not go there willingly). If other EU countries were successful in transferring all those who were to be transferred, Poland would be at risk of shortage of places at the reception centres or, of personnel in the Border Guard outposts to serve the transfers."

(Border Management and migration controls in Poland dd. Augustus 2019 van het Centre of Migration Research, University of Warsaw (<http://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1348294/FULLTEXT01.pdf>))

De verzoeker wenst te benadrukken dat ook in het Aida Report 2020 update april 2021 Polen, uitdrukkelijk de detentie van Dublin terugkeerders aankaart:

In September 2017 the Commissioner for Human Rights published a report within the National Mechanism for the Prevention of Torture, in which cases of improper detention of Dublin returnees with PTSD were described.¹¹² According to the report, the problems occurred due to numerous procedural shortcomings during the transfer of a family to Poland by the German police, as well as the lack of appropriate operational algorithms that should have been implemented in order to promptly identify victims of torture

and violence as well as persons whose mental and physical condition rule out their placement in detention. After visits in detention centers in 2018 and 2019, the Commissioner for Human Rights confirmed that the problem persists.¹¹³ Although the Border Guard implemented guidelines on how to deal with persons requiring special treatment, they address treatment in detention, rather than providing that the person identified as a victim of violence should be released from detention (as required by the law).¹¹⁴ In the report from monitoring in 2020 however other concerns were stressed, such as limited access to psychological assistance.¹¹⁵ NGOs add that the system in place is not effective because a person who is a victim of violence should not be put in detention at all, i.e. identification should be conducted before placing in detention and not in detention.¹¹⁶ This problem does not concern merely Dublin returnees, as described in detail below

(https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2021/04/AIDA-PL_2020update.pdf)

Er is ook vastgesteld in het kader van de monitoring van het VN Verdrag tegen Foltering dat er geen mechanisme bestaat voor de screening van kwetsbare personen en bijgevolg iedereen systematisch wordt opgesloten.

Experten stellen in het rapport *Border Management and migration controls in Poland* dd. Augustus 2019 dat Polen de mensenrechten van asielzoekers niet respecteert en dat er weldegelijk argumenten kunnen worden aangebracht om alle Dublin-transfers naar Polen systematisch op te schorten:

"I think about this situation at the border and all procedural violations, where the protection system is a façade. It is a nice moment to write an article on the subject (for a journal) abroad. This could become the basis for withholding Dublin transfers based on these earlier judgments of the Court of Justice of the European Union that show that there is a problem with the Polish justice system. (It did not refer) to refugees, but for example, transfers under the European arrest warrant. Recently, something like that was in Ireland. It seems to me that in the refugee matters this is a much more serious issue than in the case of protection of suspects' or perpetrators' rights, because these people (asylum seekers) are not criminals who are turned back here and they really have less defence opportunities due to the lack of knowledge of the language than Polish citizens who are transferred here under the European arrest warrant"

(*Border Management and migration controls in Poland* dd. Augustus 2019 van het Centre of Migration Research, University of Warsaw (<http://www.divaportal.org/smash/get/diva2:1348294/FULLTEXT01.pdf>))

Uit het meeste recente AIDA rapport *Poland 2021 update* 26.05.2022 (hierna: AIDA rapport Polen 2022) blijkt dat Polen nog steeds Dublin terugkeerders blijft opsluiten:

"In September 2017 the Commissioner for Human Rights published a report within the National Mechanism for the Prevention of Torture, in which cases of improper detention of Dublin returnees with PTSD were described.¹¹² According to the report, the problems occurred due to numerous procedural shortcomings during the transfer of a family to Poland by the German police, as well as the lack of appropriate operational algorithms that should have been implemented in order to promptly identify victims of torture and violence as well as persons whose mental and physical condition rule out their placement in detention. After visits in detention centers in 2018 and 2019, the Commissioner for Human Rights confirmed that the problem persists.¹¹³ Although the Border Guard implemented guidelines on how to deal with persons requiring special treatment, they address treatment in detention, rather than providing that the person identified as a victim of violence should be released from detention (as required by the law).¹¹⁴ In the report from monitoring in 2020 however other concerns were stressed, such as limited access to psychological assistance.¹¹⁵ NGOs add that the system in place is not effective because a person who is a victim of violence should not be put in detention at all, i.e. identification should be conducted before placing in detention and not in detention.¹¹⁶"

(AIDA Report Polen 2022, p. 32)

(https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2022/05/AIDA-PL_2021update.pdf)

Het AIDA rapport Polen 2022 vermeld ook nog een ander geval van detentie van mensen die terugkeren in het kader van de Dublin III Verordening. Het betrof een gezin met minderjarige kinderen dat 8 maanden in een gesloten centrum werd vastgehouden:

“On 29 January 2019 the European Court of Human Rights communicated the case R.M. and Others against Poland. The application was lodged on 26 February 2018 and concerned family with three minor children, placed in the detention centre in Kętrzyn for almost eight months. Family was transferred to Poland under Dublin III regulation. Detention was prolonged despite the psychological problems of one of the children. The applicants presented an expert opinion but the courts extended their detention. The applicant complains that the detention of her children, then aged eleven and three years, constituted treatment contrary to Article 3 of the ECHR and her detention was also arbitrary, unjustified and unnecessary. The applicant also stated that placing and continuation of their detention had violated Article 5(4) of the ECHR as she had not received Border Guard motions on prolongation of their detention. Additionally, she complained that detention was a disproportionate interference with their right to respect for their family life.⁵⁸⁶ The case is pending as of April 2022.”

(AIDA rapport Polen 2022 p. 101)

(https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2022/05/AIDA-PL_2021update.pdf)

In hetzelfde rapport wordt nog een ander geval beschreven van verzoekers met minderjarige kinderen die na een Dublin transfer naar Polen zijn opgesloten voor 10 maanden:

In November 2019, a complaint to the UN Human Rights Committee was submitted to challenge another case of child detention. It addressed detention of an asylum-seeking family (single father with two children) in the detention centre in Biała Podlaska for 10 months, following their Dublin-transfer to Poland in November 2018. In this case, courts did not properly assess children’s situation and their best interests. The District Court, prolonging the detention of the family, considered only the opinion of Border Guard stating that there were no contradictions for the further children’s stay in detention centre. Likewise, Border Guard refused to release the family even though mental condition of children was deteriorating. On February 2021 the case was communicated to the Polish government.⁵⁹² The case is still pending as of April 2022.

(AIDA rapport Polen 2022 p. 101 -102)

(https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2022/05/AIDA-PL_2021update.pdf)

Uit verschillende zaken bij het EHRM blijkt dat de Poolse asielinstanties Dublin terugkeerders opsluiten. De meeste opgesomde gevallen betreffen gezinnen met minderjarige kinderen. Hieruit volgt dat de verzoeker, als alleenstaande man, ook dreigt opgesloten te worden.

Op 02/04/2020 werd Polen veroordeeld door het Europees Hof van Justitie voor het niet naleven van de verplichtingen opgelegd door het Europees spreidingsmechanisme ten tijde van de “asielcrisis” van 2015.

Polen weigerde categoriek om dit mechanisme gebaseerd op solidariteit na te leven, stellende dat asielzoekers een gevaar vormen voor de openbare orde. Het Europees Hof van Justitie oordeelde echter dat Polen het EU-recht geschonden had.

Op 26/03/2020 werd Polen veroordeeld door het EHRM voor de onwettige detentie van een Tsjetsjeense gezin met minderjarige kinderen (EHRM BILALOVA en andere/Polen 26/03/2020).

De verzoeker vreest dat zijn rechten niet gerespecteerd zullen worden bij een terugkeer naar Polen.

Hij zal opgesloten worden gedurende zijn verzoek om internationale bescherming na Dublin voor de maximaal voorziene periode van 6 maanden, zonder hiertegen een daadwerkelijk rechtsmiddel te hebben. Uit de bovenstaande voorbeelden blijkt dat gezinnen met kinderen soms 8 of zelfs 10 in een gesloten centrum verbleven na hun terugkeer via de Verordening 604/2013.

De verzoeker kan een dergelijke systematisch opsluiting moeilijk aanvaarden en stelt dat dit in strijd is met het artikel 3 E.V.R.M en het artikel 5 E.V.R.M

De bestreden beslissing moet dan ook vernietigd worden gelet op het feit dat de verwerende partij geen rekening heeft gehouden en niet heeft gemotiveerd aangaande het risico op schending van het artikel 3 EVRM en het artikel 5 EVRM omwille van een systematische opsluiting van terugkerende asielzoekers in het kader van Dublin.

6.2.2. Toegang tot medische zorg en juridische ondersteuning

a)

Uit het Aida rapport Polen 2022 blijkt dat de toegang tot medische zorg in Polen voor verzoekers om internationale bescherming gebrekkig is.

Hoewel de toegang tot gezondheidszorg voor verzoekers om internationale bescherming wettelijk verankerd is, is deze in de praktijk onvoldoende toegankelijk.

Uit het rapport blijkt dat sinds 2015 de medische zorgen voor asielzoekers aan een private firma zijn uitbesteed. De kwaliteit van de medische zorgen bracht veel kritiek met zich mee, gelet op het feit dat verzoekers om internationale bescherming van duurdere behandelingen werden uitgesloten. De verzoekers om internationale bescherming moesten met de steun van NGO's maandenlang strijden om een gepaste behandeling te verkrijgen.

Er zijn bovendien onvoldoende psychologen en psychiaters beschikbaar voor de behandeling van slachtoffers van foltering of verzoekers die lijden aan PTSS.

Daarnaast speelt dat taalbarrière en de afstand een grote rol in de moeilijke toegang tot gezondheidszorg. De kwaliteit van de tolken laat vaak de mensen over, zodat medische consultaties niet optimaal verlopen.

(AIDA rapport Polen 2022 p. 76 -81)

(https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2022/05/AIDA-PL_2021update.pdf)

De verwerende partij laat na dit op een zorgvuldige manier in rekening te brengen.

b)

Een andere fundamentele tekortkoming van het Pools asielsysteem is het feit dat kwaliteitsvolle, kosteloze juridische bijstand niet beschikbaar is. Niet tijdens de gewone procedure noch in detentie.

Volgens het rapport is er vooreerst een groot capaciteitstekort van advocaten en NGO's die deze bijstand kosteloos kunnen leveren:

"In 2021, 147 applicants appealing the decision of the Head of the Office for Foreigners benefited from the free legal aid system, 21 persons were assisted by counsellors or advocates and 126 by NGO lawyers. Taking into account the overall number of appeals (1,142) in 2021, 118 the system does not have much impact on effective provision of legal aid to applicants."

(AIDA rapport Polen 2022 p. 32 -33)

(https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2022/05/AIDA-PL_2021update.pdf)

Het feit dat de NGO's niet de middelen hebben om meer verzoekers om internationale bescherming te ondersteunen is een blijvend probleem. Het is bovendien zo dat NGO's geen recht hebben om verzoekers voor een rechtbank te vertegenwoordigen. Dit kan alleen wanneer zij met advocaten samenwerking. Dit feit heeft een nog groter capaciteitstekort tot gevolg.

Ook de nieuwe initiatieven genomen in 2019 en 2020 zoals een overeenkomst tussen UNHCR en de balie van Warschau hebben volgens het Aida rapport 2020 (update) Polen weinig soelaas kunnen bieden.

Ook voor het aanvechten van een opsluiting hebben verzoekers om internationale bescherming in de praktijk geen toegang tot kosteloze juridische bijstand.

Het Aida rapport Polen 2022 stelt hierover het volgende:

"The law provides for access to free legal assistance for the review of detention before the courts, but it is hardly ever exercised in practice.⁶⁷⁷ Asylum seekers can ask the court to grant them free legal assistance, if they duly prove that they are not able to bear the costs of legal assistance, without harm to the necessary maintenance of themselves and their families.⁶⁷⁸ The court has a clear obligation to inform

asylum seekers in a language understandable to them about the right to ask for legal assistance.⁶⁷⁹ However, this happens rarely in practice.

Most asylum seekers are not aware of this possibility and in practice they are not represented by a legal advisor in the District or Regional Court. In addition, their right to defence is not observed when the court decides on the extension of their detention. Foreigners are either not informed about the day of the court proceedings or they are informed (in Polish) on the short notice - on the same day. As a result, they are unable to submit a request for the lawyer on time.⁶⁸⁰ Moreover, the application on prolonging their stay in detention is not delivered to them. In the regional courts in Lublin, Zielona Góra, Białystok and Przemyśl no attorney was appointed in the cases of foreigners in 2020 and positive outcome of complains ranged from 0 to approx. 3.5%.⁶⁸¹ As a result, they are dependent on legal assistance granted by NGO lawyers, most of whom are not entitled to represent them before courts. Due to limited funds from AMIF, since 2015 all NGOs have limited their activities and do not visit detention centres on a regular basis to provide such assistance whenever needed. This has not been improved in 2021. Situation even worsened due to situation at the Polish-Belarusian Border.”

(AIDA rapport Polen 2022 p. 116)

(https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2022/05/AIDA-PL_2021update.pdf)

Het systeem van kosteloze juridische bijstand waar de verwerende partij over spreekt is in de praktijk dan ook een lege doos.

De verzoeker zal dan ook een slachtoffer worden van het fundamentele falen van het Pools asielstelsel. Het administratief recht, alsook de asielprocedure is een complexe materie waar er nood is aan adequate juridische ondersteuning om de rechten van verzoekers om internationale bescherming te waarborgen.

De verzoeker heeft de middelen niet om een advocaat in Polen te betalen, gelet op het feit dat zijn huidig raadsman is aangesteld door het Bureau voor juridische bijstand. De verwerende partij houdt geen rekening met het dat in de praktijk kosteloze juridische bijstand vrijwel niet toegankelijk is voor verzoekers om internationale bescherming.

6.3. Geen sprake van onderduiken

Verzoekende partij wenst verder nog op te merken dat hij niet akkoord kan gaan met de verplichting om een Verklaring tot Medewerking te ondertekenen, zoals hem werd meegegeven bij de bestreden beslissing.

Verzoeker kon deze verklaring dan ook niet ondertekenen omdat hij niet akkoord ging met de bestreden beslissing. Conform artikel 39/2, § 2 en 39/57 §1 Vw heeft verzoekende partij 30 dagen de tijd om een beroep in te dienen. Indien verzoekende partij deze verklaring had ondertekend, had dit ervoor gezorgd dat huidig beroep zonder voorwerp zou verklaard worden. [...]

(zie stuk 2)

De verzoeker verwittigde bovendien het opvangcentrum per mail (zie stuk 3).

Daarnaast gaf hij de adreswijziging door per aangetekend schrijven (zie stuk 4).

6.4.

Gelet op het bovenstaande brengt verzoeker weldegelijk ernstige argumenten aan waaruit blijkt dat hij bij een overdracht aan Polen blootgesteld zal worden aan een onmenselijke en vernederende behandeling in strijd met artikel 3 E.V.R.M.

De verwerende partij laat na om over bovenstaande elementen te motiveren of individuele garanties te vragen en verschuilt zich achter het beginsel van wederzijds vertrouwen en hiermee worden de motiveringsplicht het zorgvuldigheids- en het redelijkheidsbeginsel geschonden.”

Verzoeker voert aan dat hij in geval van overdracht naar Polen zal blootgesteld worden aan een onmenselijke of vernederende behandeling omwille van systeemfouten in het Pools asielsysteem en wijst

daarbij op het bepaalde in artikel 3 van de Dublin III-verordening en een potentiële schending van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Volgens verzoeker heeft de gemachtigde een selectieve lezing van het AIDA-rapport gemaakt.

Verzoeker focust verder op de volgende aangehaalde problemen in twee onderdelen van het middel:

- detentie van Dublinterugkeerders en toegang tot de procedure
- toegang tot medische zorg en juridische ondersteuning.

Tot slot wijst hij er in het derde onderdeel op dat hij niet is ondergedoken.

Wat betreft het betoog van verzoeker in het derde onderdeel dat hij niet is ondergedoken, maakt dit het voorwerp uit van het beroep in de zaak RvV 290 121. De Raad heeft bij arrest nr. 290 878 van 23 juni 2023 geoordeeld dat verweerder op rechtmatige wijze kon vaststellen dat verzoeker is ondergedoken. Bijgevolg is de verantwoordelijkheid voor het internationaal beschermingsverzoek niet automatisch overgegaan op België na het verstrijken van de zesmaandentermijn sedert het akkoord van Polen en heeft verzoeker aldus nog belang bij de ten gronde beoordeling van de overige aangevoerde onderdelen van het middel.

Artikel 3 van het EVRM bepaalt dat *“Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”* Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en het gedrag van de verzoekende partij (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218). Artikel 4 van het Handvest heeft dezelfde inhoud en moet dan ook conform artikel 52, 3 van het Handvest dezelfde inhoud en reikwijdte als artikel 3 van het EVRM worden toegekend.

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering of overdracht door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat de verzoekende partij in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie vaste rechtspraak EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 96).

Hierbij moet benadrukt worden dat ook in het kader van het EVRM het vermoeden niet onweerlegbaar is waarop het systeem van de Dublinverordening is gebaseerd dat de voor overdracht aangezochte lidstaat de fundamentele rechten neergelegd in het EVRM zal eerbiedigen. Dit is het wederzijds vertrouwensbeginsel (EHRM 4 november 2014, nr. 29217/12, Tarakhel v. Zwitserland, par. 103). Dit vermoeden wordt volgens het EHRM weerlegd wanneer, zoals de vaste rechtspraak luidt, er zwaarwegende gronden worden aangetoond die aannemelijk maken dat de betrokken verzoeker van internationale bescherming bij verwijdering of overdracht een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan foltering of onmenselijke behandeling (EHRM 4 november 2014, nr. 29217/12, Tarakhel v. Zwitserland, par. 104). Ook het Hof van Justitie onderschrijft het belang van het wederzijds vertrouwensbeginsel maar heeft ook benadrukt dat de overdracht van verzoekers van internationale bescherming in het kader van het Dublinsysteem in bepaalde omstandigheden onverenigbaar kan zijn met het verbod van artikel 4 van het Handvest.

Zo is het niet uitgesloten dat de werking van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel in de praktijk in een bepaalde lidstaat grote moeilijkheden kan ondervinden. Het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat een verzoeker van internationale bescherming een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van dat artikel zou lopen in het geval van overdracht aan een lidstaat waarvan ernstig moet worden gevreesd dat het systeem van de asielprocedure en de opvangvoorzieningen voor verzoekers van internationale bescherming er tekortschieten. Op grond van het in dat artikel neergelegde verbod mogen de lidstaten dus geen overdracht aan een lidstaat verrichten in het kader van het Dublinsysteem wanneer zij niet onkundig kunnen zijn van het bestaan van dergelijke tekortkomingen in die lidstaat (HvJ 21 december 2014, gevoegde zaken C411/10 en 493/10).

Wanneer lidstaten de Dublin III -verordening toepassen, moeten zij derhalve nagaan of de voor overdracht aangezochte lidstaat een procedure voor het onderzoek naar internationale bescherming hanteert waarin voldoende waarborgen zijn voorzien om te voorkomen dat een verzoeker van internationale bescherming, op rechtstreekse of onrechtstreekse wijze, wordt verwijderd naar zijn land van herkomst zonder een

beoordeling in het licht van artikel 3 van het EVRM van de risico's waaraan hij aldaar kan worden blootgesteld (EHRM 21 januari 2011, nr. 30696/09, M.S.S. v. België en Griekenland, par. 342).

Om te beoordelen of verzoeker een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, dienen de voorzienbare gevolgen van een terugkeer of overdracht van verzoeker naar de verantwoordelijke lidstaat te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan zijn geval (zie EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, par. 99 (c)).

Wat het onderzoek van de algemene situatie in een land betreft, hecht het EHRM vaak belang aan de informatie vervat in de recente verslagen afkomstig van onafhankelijke internationale organisaties voor de verdediging van de rechten van de mens of van overheidsbronnen (zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, §§ 347 en 348; EHRM 5 juli 2005, Said/Nederland, § 54; EHRM 26 april 2005, Müslim/Turkije, § 67; EHRM 15 november 1996, Chahal/Verenigd Koninkrijk, §§ 99 en 100). Het EHRM heeft eveneens geoordeeld dat een eventualiteit van slechte behandelingen op zich niet leidt tot een inbreuk op artikel 3 van het EVRM (zie: EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk, § 111). Het komt verzoeker toe om een begin van bewijs te leveren van zwaarwegende gronden die aannemelijk maken dat hij bij verwijdering of overdracht naar het land van bestemming rechtstreeks of onrechtstreeks zal worden blootgesteld aan een reëel risico op onmenselijke behandeling (zie EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, par. 99, punt (b) en RvS 20 mei 2005, nr. 144.754).

Het bestaan van een reëel risico op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling moet worden beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van de bestreden beslissing (cf. *mutatis mutandis*: EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 81; EHRM 20 maart 1991, Cruz Varas en cons./Zweden, §§ 75-76; EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./Verenigd Koninkrijk, § 107). Er rust op de verwerende partij, bij het nemen van een verwijderings- of overdrachtsbeslissing, de plicht om een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek te verrichten van gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, §§ 293 en 388).

Wat het onderzoek naar de persoonlijke situatie betreft, oordeelde het Hof van Justitie in een arrest van 16 februari 2017 dat zelfs indien niet ernstig hoeft te worden gevreesd voor systeemfouten in de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, een verzoeker van internationale bescherming slechts kan worden overgedragen in het kader van de Dublin III -verordening in omstandigheden waarin het uitgesloten is dat die overdracht een reëel risico inhoudt dat de betrokkene wordt onderworpen aan onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest. Dit vereist volgens het Hof een onderzoek naar individuele elementen die een overdracht in de weg staan (HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16 PPU).

Verzoeker wijst in het eerste onderdeel op verschillende citaten uit verscheidene bronnen, zoals de HNLAC information note van juli 2016 over Dublinterugkeerders en het "Border Management and migration controls in Poland"-rapport van augustus 2019 van het Centre of Migration Research van de universiteit van Warschau. Hij citeert eveneens uit twee AIDA-rapporten, een van 2021 en een van 2022. Op deze laatste bron steunt de gemachtigde zich eveneens. Uit deze rapporten blijkt dat Polen inderdaad gemakkelijk overgaat tot het detineren van Dublinterugkeerders, in bepaalde gevallen ook van personen die het slachtoffer waren van foltering of van geweld of mensen met mentale en fysieke problemen, waarvoor het tegenaangewezen is ze te detineren. Verder blijkt ook uit het AIDA-rapport dat er soms beperkte toegang tot psychologische bijstand mogelijk is en dat eerder wordt geopteerd voor het verschaffen van een speciale behandeling in detentie, dan voor het vrijlaten uit detentie. Verder gaat verzoeker ook in op het citaat in het AIDA-rapport over de zaak R.M. en anderen tegen Polen dat betrekking had op het detineren van bijna 8 maanden van een familie met drie minderjarige kinderen waarbij een van de kinderen psychologische problemen vertoonde. Er werd door dat gezin aangevoerd dat de vasthouding van de kinderen van 11 en 3 jaar een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling uitmaakte en dat het plaatsen en verlengen van de vasthouding ook een schending uitmaakte van artikel 5, 4 van het EVRM. Verzoeker komt verder ook nog terug op een geval van opsluiting van verzoekers om internationale bescherming met minderjarige kinderen. Verzoeker besluit dat de meeste opgesomde gevallen betrekking hebben op gezinnen met minderjarige kinderen en hij dus als alleenstaande man ook dreigt opgesloten te worden. Een dergelijke systematische opsluiting acht verzoeker in strijd met artikel 3 van het EVRM en artikel 5 van het EVRM. De gemachtigde heeft dienaangaande niet gemotiveerd in de bestreden beslissing.

De Raad wijst erop dat blijkens de rechtspraak van het EHRM zoals bijvoorbeeld de arresten 'AME v Nederland' van 5 februari 2015 en 'AS v Zwitserland' van 30 juni 2015, een minimum aan hardheid wordt vereist alvorens tot een schending van artikel 3 van het EVRM kan worden besloten en dat deze beoordeling relatief is, rekening houdend met de duur van de behandeling, de fysieke en mentale gevolgen en, in bepaalde gevallen het geslacht, de leeftijd en de gezondheid van het slachtoffer.

In casu kan aangenomen worden dat de kans reëel is dat verzoeker als Dublinterugkeerder enige tijd wordt vastgehouden na overdracht, maar volgt de Raad niet dat dit gegeven op zich volstaat om aan te nemen dat hij een reëel risico loopt op een mensonwaardige en vernederende behandeling in het licht van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Er blijkt immers niet dat verzoeker een extra kwetsbaarheid heeft zoals de voorbeelden die worden aangehaald aangaande slachtoffers van foltering en geweld, of mensen met een mentale of fysieke aandoening. De problematiek rond toegang tot psychologische bijstand, of het niet grondig screenen van kwetsbare personen, of de Dublinterugkeerders met PTSS is niet relevant voor verzoeker. In het Dublingehoor had verzoeker nog gewag gemaakt van een medisch probleem, doch de gemachtigde had vastgesteld dat geen enkel medisch attest of ander element werd voorgelegd. Thans gaat verzoeker weliswaar in het tweede onderdeel in op een problematische toegang tot medische zorg in Polen, maar haalt hij geen concreet medisch probleem meer aan.

Verzoeker heeft ook geen minderjarige kinderen die het risico zouden lopen verscheidene maanden te worden vastgehouden na overdracht. Verder stipt de Raad aan dat de zaak waar verzoeker naar verwijst, nl. R.M. en anderen tegen Polen, werd uitgesproken door het EHRM op 9 februari 2023 (nr. 11247/18) en dat het EHRM geen schending van artikel 3 van het EVRM heeft weerhouden, terwijl er nochtans sprake was van een detentie van vele maanden van een gezin met drie minderjarige kinderen waarvan een kind psychologische problemen had. Het Hof heeft daarbij onder meer in rekening gebracht dat het kind dat psychische problemen had in het gesloten centrum adequaat was opgevolgd door psychologen en een kinderpsychiater. De overheid was niet inactief gebleken ten aanzien van de moeilijke psychologische situatie van het kind en had voorzien in een psychologische opvolging en in medicatie in detentie. Verzoeker kan gevolgd worden waar hij stelt dat indien Polen vaak overgaat tot vasthouding van overgedragen families met kinderen, ten aanzien van hem die mogelijkheid zich ook stelt, doch hiermee is niet aangetoond, rekening houdend met zijn geslacht, leeftijd en gezondheid dat dit voor hem moet neerkomen op een schending van artikel 3 van het EVRM of van artikel 4 van het Handvest. Verzoeker heeft immers geen extra kwetsbaar profiel naast het feit een verzoeker om internationale bescherming te zijn.

In de voormelde zaak heeft het Hof ook geen schending weerhouden van artikel 5, § 1, f van het EVRM wat betreft de volwassen verzoekers, wel wat betreft artikel 5, § 4 van het EVRM. Dit artikel heeft betrekking op een effectief rechtsmiddel om de detentie aan te vechten. De Raad zal dit infra bespreken.

De Raad neemt ook in overweging dat verzoeker geen enkel probleem heeft aangehaald aangaande de periode die hij in Polen is geweest in zijn Dublingehoor, noch heeft gewezen op de vrees in geval van overdracht langdurig te zullen worden gedetineerd. De vrees die verzoeker toen heeft geuit, had betrekking op de aanwezigheid van Kadyrovtsi, een vrees waar hij in huidig verzoekschrift niet op terugkomt. De Raad meent dan ook niet dat de gemachtigde niet op afdoende wijze de bestreden beslissing heeft gemotiveerd door niet spontaan deze problematiek aan te halen.

Waar verzoeker in het tussentiteltje nog wijst op een probleem qua toegang tot de procedure, kan de Raad niet volgen, nu zoals de gemachtigde heeft gemotiveerd, uit het AIDA-rapport blijkt dat uitdrukkelijk wordt bevestigd dat terugkeerders geen problemen ondervinden om opnieuw toegang te krijgen tot de procedure om internationale bescherming. Bovendien en ten overvloede blijkt uit het AIDA-rapport dat verzoeker zich nog binnen de periode van negen maanden na zijn vertrek uit Polen bevindt en in principe dan na overdracht de procedure ten gronde wordt heropend en hij niet in een procedure terechtkomt aangaande een volgend verzoek.

In het tweede onderdeel wijst verzoeker erop dat de toegang tot medische zorg en juridische ondersteuning gebrekkig zijn. Verzoekers om internationale bescherming worden uitgesloten van duurdere behandelingen en moeten soms – met de hulp van NGO's – strijden om een gepaste behandeling te krijgen. Er zijn ook onvoldoende psychologen en psychiaters beschikbaar voor slachtoffers van foltering, of mensen die lijden aan het PTSS. Ook de taalbarrière, geen kwalitatieve tolken en de afstand spelen een grote rol in de moeilijke toegang tot de gezondheidszorg.

Zoals supra gesteld, herhaalt de Raad dat verzoeker op geen enkel concreet gezondheidsprobleem wijst in zijn verzoekschrift. In het Dublingehoor had verzoeker nog gewag gemaakt van rugpijn, doch dit wordt thans niet meer aangehaald in het verzoekschrift. Dienaangaande heeft de gemachtigde ook rechtmatig gemotiveerd dat verzoeker geen enkel medisch attest heeft voorgelegd. Bijgevolg acht de Raad de opgeworpen problematiek aangaande de toegang tot gezondheidszorg niet relevant voor verzoeker.

Verder stipt verzoeker aan dat kwaliteitsvolle kosteloze juridische bijstand niet beschikbaar is wegens een groot capaciteitstekort. Verzoeker stipt daarbij aan dat NGO's niet mogen pleiten voor de rechtbank, enkel advocaten; dat een initiatief van UNHCR om aan het capaciteitstekort iets te doen weinig soelaas bracht en het voor het aanvechten van een vasthouding ook niet evident is. Uit het citaat blijkt dat asielzoekers kunnen verzoeken om kosteloze rechtsbijstand maar dat dit in de praktijk zelden wordt toegepast aangezien de meeste asielzoekers niet op de hoogte zijn van die mogelijkheid en in de praktijk ze weinig vertegenwoordigd worden. Er blijken ook praktische problemen waardoor verzoekers niet zijn geïnformeerd over de dag van de zitting of enkel op zeer korte termijn. Verzoeker meent dan ook dat hij het slachtoffer zal worden van het fundamenteel falen van het Pools asielbeleid en stipt aan dat hij de middelen niet heeft om een advocaat te betalen.

De Raad erkent dat het AIDA-rapport gewag maakt van moeilijkheden op vlak van juridische bijstand en dat ook het EHRM in de supra vermelde zaak oog heeft gehad voor deze problematiek. De Raad stelt tegelijk evenwel vast dat vele problemen te wijten blijken te zijn aan praktische moeilijkheden want de wetgeving blijkt wel te voorzien in de mogelijkheid om de rechtbank te verzoeken om gratis rechtsbijstand als men kan aantonen niet over de vereiste middelen te beschikken. Er blijkt ook de plicht te bestaan asielzoekers te informeren aangaande het recht op juridische bijstand in een verstaanbare taal. De redenen waarom in de praktijk weinig verzoekers worden bijgestaan, ligt onder meer aan het feit dat verzoekers niet weten dat ze de mogelijkheid hebben zich te laten vertegenwoordigen of aan een gebrek aan informatie over de zittingsdag of binnen beperkte termijn worden op de hoogte gebracht. Thans wordt verzoeker evenwel bijgestaan door een raadsman die verzoeker reeds kan informeren over het feit dat hij in Polen, indien nodig, het recht heeft om zich in rechte te laten vertegenwoordigen en kan hij hem wijzen op het feit dat hij ook bij NGO's kan aankloppen voor juridische bijstand die hem mogelijk de weg kunnen wijzen naar een advocaat. Het feit dat NGO-juristen, die zelf geen advocaat zijn, naar Pools recht niet mogen pleiten voor de rechtbank, kan de Raad niet als een systeemfout beschouwen aangezien dit in lijn is met artikel 21 van de Procedurerichtlijn 2013/32/EU en dit is overigens voor de Raad hetzelfde geval. Waar niet kan ontkend worden dat te korte beroepstermijnen, onduidelijke kennisgevingen en een capaciteitstekort aan juridische bijstand van invloed kunnen zijn op de effectiviteit van het rechtsmiddel, wijst de Raad erop dat het Hof van Justitie in de zaak NS en ME van 21 december 2011 (C-411/10 en C-493/10) in punten 84 en 85 heeft gesteld dat:

"84 En outre, il ne serait pas compatible avec les objectifs et le système du règlement n° 343/2003 que la moindre violation des directives 2003/9, 2004/83 ou 2005/85 suffise à empêcher tout transfert d'un demandeur d'asile vers l'État membre normalement compétent. [...]"

85 Or, si toute violation des dispositions isolées des directives 2003/9, 2004/83 ou 2005/85 par l'État membre compétent devait avoir pour conséquence que l'État membre dans lequel a été introduite une demande d'asile serait empêché de transférer le demandeur dans ce premier État, cette conséquence aurait pour effet d'ajouter aux critères de détermination de l'État membre compétent énoncés au chapitre III du règlement n° 343/2003 un critère supplémentaire d'exclusion selon lequel des violations mineures aux règles des directives susmentionnées commises dans un État membre déterminé pourraient avoir pour effet d'exonérer celui-ci des obligations prévues par ledit règlement."

Uit het voorgaande blijkt dat niet kan aangenomen worden dat kleinere schendingen van de richtlijnen 2003/9 (thans Opvangrichtlijn 2013/33/EU), 2004/83 (Kwalificatierichtlijn 2011/95/EU) of 2005/85 (thans Procedurerichtlijn 2013/32/EU) volstaan om elke overdracht van verzoekers om internationale bescherming naar de normaal verantwoordelijke lidstaat te verhinderen. Verder herhaalt de Raad dat verzoeker enkel zeer korte tijd in Polen heeft verbleven en ook geen concreet probleem van toegang tot de rechter lijkt te hebben ondervonden, noch heeft aangehaald in het Dublingehoor.

Een schending van artikel 62, § 2 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, van de artikelen 3 en 27 van de Dublin III-verordening, van de artikelen 3 en 13 van het EVRM, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van het redelijkheidsbeginsel blijkt niet.

Het middel is ongegrond.

3. Korte debatten

Verzoeker heeft geen gegrond middel dat tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing kan leiden aangevoerd. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drieëntwintig juni tweeduizend drieëntwintig door:

mevr. A. MAES,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

dhr. M. DENYS,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. DENYS

A. MAES